

GEMEENTE BOEKEL

Nummer 2018 / 27

MEMO

Aan : de Raads- en burgerleden
Van : College van Burgemeester en Wethouders
Betreft: : Voorbereiding AVG
Datum : 24 april 2018

Geachte raads- en burgerleden,

Op 25 mei 2018 treedt de Algemene Verordening Gegevensbescherming (AVG) in werking en komt de huidige Wet bescherming persoonsgegevens (Wbp) te vervallen. Vanaf die dag geldt dezelfde privacywetgeving in de hele EU en kunnen alle Europese burgers zich op gelijke privacyrechten beroepen. Om deze rechten van burgers te waarborgen gelden er meer verplichtingen voor verenigingen, bedrijven en overheden. Ook de gemeente Boekel krijgt hiermee te maken, omdat de gemeente veel persoonsgegevens moet verwerken om de burgers van Boekel tot dienst te zijn. Voor deze gegevens is de gemeente de zogeheten verwerkingsverantwoordelijke. De nationale toezichthouder, de Autoriteit Persoonsgegevens, zal toezien op de naleving van de AVG door de verwerkingsverantwoordelijke.

In deze memo worden de belangrijkste wijzigingen waaraan de gemeente moet voldoen uitgelicht en wordt u geïnformeerd over de huidige stand van zaken bij de gemeente Boekel.

Functionaris voor gegevensbescherming (FG) (Artikel 37, 38, 39 AVG)

Decentrale overheden zijn onder de AVG verplicht een FG aan te stellen. De FG houdt intern toezicht op en adviseert over de toepassing en naleving van de privacywet door de gemeente. Ook is de FG het aanspreekpunt voor de betrokkenen (degenen van wie persoonsgegevens verwerkt worden). Verder is de FG de schakel tussen de gemeente en de nationale toezichthouder: de Autoriteit Persoonsgegevens. Echter, de organisatie blijft zelf eindverantwoordelijk voor de goede naleving van de privacywet. De AVG schrijft voor dat de FG nooit het doel en de middelen van een gegevensverwerking mag bepalen, ten behoeve van functiescheiding tussen uitvoerende en controlerende werkzaamheden.

Het College van burgemeester en wethouders van de gemeente Boekel heeft een FG aangesteld. De FG rapporteert aan de directie en het College van burgemeester en wethouders.

Informatieplicht (Artikel 12 AVG)

De AVG legt de nadruk op de verantwoordelijkheid van gegevensverwerkende organisaties om de burgerrechten te beschermen en de betrokkenen (degenen van wie de persoonsgegevens verwerkt worden) daarover te informeren. De gemeente Boekel heeft een informatieplicht om duidelijk te informeren wat de gemeente met de gegevens doet. De gemeente heeft hiervoor een online privacyverklaring die te raadplegen is op <https://www.boekel.nl/privacy>.

Register van verwerkingsactiviteiten (Artikel 30 AVG)

Organisaties die persoonsgegevens verwerken moeten een register bijhouden van alle verwerkingsactiviteiten waarvoor zij verwerkingsverantwoordelijk zijn. Er zijn veel vereisten waaraan een register moet voldoen. Zo moet bij iedere verwerking onder meer worden gespecificeerd wat het verwerkingsdoel is, wat de grondslag voor de verwerking is, welke categorieën van gegevens verwerkt worden en wat de categorieën van betrokkenen zijn. Het register is daarmee het belangrijkste middel om inzichtelijk te maken welke verwerkingsactiviteiten de organisatie uitvoert.

De gemeente Boekel heeft een register van verwerkingsactiviteiten opgesteld en houdt deze actueel.

Register van incidenten en het melden van datalekken (Artikel 33, 34 AVG)

Ook dient de organisatie een register bij te houden van eventuele beveiligingsincidenten. Er dient per incident beoordeeld te worden of er sprake is van een datalek. In veel gevallen dient dit binnen 72 uur te worden gemeld door de FG aan de nationale toezichthouder. Afhankelijk van het datalek moeten ook de betrokkenen ingelicht worden.

De gemeente Boekel houdt een register van incidenten bij en heeft een procedure ingericht om waar nodig datalekken te melden aan de toezichthouder en de betrokkenen.

PIA (Artikel 35 AVG)

Onder de AVG moet voor nieuwe risicovolle verwerkingen van persoonsgegevens een privacy impact assessment (PIA) worden uitgevoerd. Dit is een beoordeling van de effecten van een voorgenomen verwerkingsactiviteit op de bescherming van persoonsgegevens en de rechten en vrijheden van betrokkenen. Op basis van de PIA kunnen maatregelen worden getroffen om de effecten te voorkomen of te verkleinen.

Momenteel wordt voor het samenwerkingsverband met de gemeente Meierijstad, voor sociale zaken en werkgelegenheid, een PIA uitgevoerd.

Vastleggen toestemming (Artikel 7 AVG)

Wanneer het doel, de middelen en de noodzakelijkheid van een gegevensverwerking zijn vastgesteld, dient ook de rechtmatigheid te worden getoetst. Hiervoor moet van te voren een verwerkingsgrondslag worden bepaald. Een mogelijke rechtsgrondslag is dat de betrokkene toestemming heeft gegeven voor de verwerking van zijn persoonsgegevens voor een of meer specifieke doeleinden. De AVG stelt o.a. de volgende aanvullende voorwaarden aan de toestemming:

- de bewijslast voor het aantonen dat toestemming is verkregen ligt bij de verwerkingsverantwoordelijke;
- de betrokkene mag te allen tijde zijn toestemming intrekken, waardoor de persoonsgegevens niet verder mogen worden verwerkt;
- de toestemming moet vrijelijk zijn gegeven (de betrokkene moet daadwerkelijk de keuze hebben om te weigeren, zonder dat hier negatieve consequenties aan verbonden zijn).

In de relatie overheid-burger zal toestemming niet snel vrij zijn gegeven, omdat er vaak sprake is van een afhankelijkheidsrelatie. De gemeente Boekel baseert gegevensverwerkingen vrijwel

altijd op andere grondslagen. De gemeente is doorgaans genoodzaakt om persoonsgegevens te verwerken voor het nakomen van een wettelijke verplichting of voor het vervullen van een bepaalde wettelijke taak. In die gevallen is geen toestemming van de betrokkene vereist voor de gegevensverwerking. Bij bepaalde verwerkingen in het sociaal domein door het wijkteam is geen sprake van een publiekrechtelijke taak, waardoor in die gevallen wel toestemming wordt gevraagd aan de betrokkene.

Rechten van betrokkenen (Hoofdstuk III AVG)

De AVG breidt de rechten van betrokkenen over hun gegevens uit. Zo hadden betrokkenen o.a. al het recht op inzage en het recht om de verwerking van hun gegevens te laten beperken. Nieuw onder de AVG zijn het recht op vergetelheid (oftewel dat de persoonsgegevens worden gewist) en het recht op dataportabiliteit. Dit laatste recht houdt in dat de betrokkene het recht heeft om automatisch verwerkte persoonsgegevens te laten overdragen aan de betrokkene of te laten doorzenden naar een andere organisatie.

De gemeente dient burgers te faciliteren om hun privacyrechten uit te kunnen oefenen. Hieraan zijn voorwaarden verbonden, aangezien de wettelijke verplichtingen en publiekrechtelijke taken van de gemeente kunnen conflicteren met de rechten van de betrokkene. Organisaties kunnen een proces inrichten om een afweging te maken tussen de belangen, plichten en rechten van de verwerkingsverantwoordelijke en de betrokkene. Hierbij wordt de FG betrokken.

Onder de Wbp werd in Boekel door het geringe aantal privacyverzoeken van betrokkenen voor de behandeling aangehaakt bij de procedure voor de behandeling van WOB-verzoeken. Momenteel is er een procedure in ontwikkeling die het eenvoudiger maakt voor burgers om hun rechten uit te oefenen en die het overzichtelijker maakt voor de gemeente om deze verzoeken in behandeling te nemen. Deze procedure zal per 25 mei 2018 beschikbaar zijn.

Tot slot

De gemeente Boekel heeft belangrijke stappen gezet om de privacy van de burgers van Boekel te kunnen waarborgen. De AVG is hierbij een instrument om dit grondrecht van onze burgers te beschermen. De vertrouwelijkheid en integriteit van persoonsgegevens ligt daarnaast ook ten grondslag aan de kwaliteit van de dienstverlening van de gemeente. Privacy is daarom geen eenmalige actie, maar een doorlopend proces. Nu de basis er is, kan de gemeente Boekel op diepgaandere wijze gegevensverwerkingen inzichtelijk maken en verbeteren, waardoor privacybescherming verder geïntegreerd wordt in de werkprocessen en dienstverlening van de gemeente. Dit biedt geen garanties om privacy incidenten volledig uit te sluiten, maar de grotere professionaliteit in de omgang met persoonsgegevens helpt risico's te beperken en de kwaliteit van dienstverlening te verhogen.